

FEDERALE OVERHEIDSDIENST
WERKGELEGENHEID, ARBEID EN
SOCIAAL OVERLEG

Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het werk.

Advies nr. 251 van 16 december 2022 over het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van boek IX, titel 3 van de codex over het welzijn op het werk, wat de gebruiksvoorwaarden van de werkkledij betreft (D250).

I. VOORSTEL EN MOTIVERING

Bij brief van 24 januari 2022 heeft de Minister van Werk, de heer Pierre-Yves Dermagne, dit ontwerp van koninklijk besluit (OKB) aan de Voorzitter van de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het werk (Hoge Raad) overgemaakt met de vraag een advies over dit ontwerp van koninklijk besluit te geven.

Toelichting betreffende het OKB:

Dit OKB heeft tot doel de mogelijkheid om collectieve arbeidsovereenkomsten te sluiten in verband met de aanschaf en het onderhoud van werkkledij te preciseren.

Er kan immers worden vastgesteld dat er binnen de paritaire comités een lange traditie bestaat om bij CAO premies vast te stellen voor het onderhoud van werkkledij. Naar aanleiding van een herziening van de regelgeving inzake werkkledij, werd bij koninklijk besluit van 19 december 2006 (BS 15 januari 2007) bepaald dat aan de werknemers de toelating kan worden gegeven om zelf de werkkledij aan te schaffen, te hernieuwen, te reinigen, te onderhouden en te herstellen, wanneer dit voorzien is in een algemeen verbindend verklaarde collectieve arbeidsovereenkomst die enkel kan worden gesloten, voor zover uit de resultaten van de risicoanalyse bedoeld in artikel I.2-6 van de codex blijkt dat de werkkledij geen risico vormt voor de gezondheid van de werknemer en zijn directe omgeving (art. IX.3-4 van de codex over het welzijn op het werk). Deze bepaling is problematisch, aangezien een risicoanalyse niet gebeurt op het niveau van de sector, maar steeds op het niveau van de onderneming zelf.

Om een oplossing te bieden voor de gestelde problematiek wordt voorgesteld om de artikelen IX.3-3 en IX.3-4 van de codex over het welzijn op het werk aan te passen, zodat de voorwaarden waaronder werknemers zelf werkkledij mogen aanschaffen en onderhouden tegen betaling van een premie worden verduidelijkt. Tevens wordt voorzien in een overgangsbepaling voor de aanpassing van de bestaande collectieve arbeidsovereenkomsten aan de nieuwe regelgeving.

Ook de definitie van werkkledij opgenomen in artikel I.1-4, 26° van de codex, wordt gemoderniseerd.

Het dossier van de adviesaanvraag bestaat uit de volgende documenten:

- het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van boek IX, titel 3 van de codex over het welzijn op het werk, wat de gebruiksvoorwaarden van de werkkledij betreft;
- een nota voor de Hoge Raad.

Het ontwerp van koninklijk besluit werd op 8 februari 2022 aan de leden van het uitvoerend bureau voorgelegd (PBW/PPT – D248 – BE 1646). Tijdens deze vergadering werd besloten om het ontwerp van koninklijk besluit te behandelen tijdens een commissie ad hoc op 1 april 2022. Het ontwerp werd nadien nog besproken tijdens vergaderingen van het uitvoerend bureau van 22 april, 24 mei, 7 juni, 4 oktober, 21 oktober, 8 november en 22 november 2022. Er werd ook een bijkomende commissie ad hoc georganiseerd op 15 september 2022.

Tijdens de vergadering van het uitvoerend bureau op 22 november 2022 hebben de leden van het uitvoerend bureau beslist om het ontwerp van koninklijk besluit voor advies voor te leggen aan de voltallige vergadering van de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het werk van 16 december 2022 (PPT/PBW – D250 – 836).

II. ADVIES VAN DE HOGE RAAD VAN 16 DECEMBER 2022

De Hoge Raad brengt een **unaniem positief advies** uit over het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van boek IX, titel 3 van de codex over het welzijn op het werk, wat de gebruiksvoorwaarden van de werkkledij betreft, onder voorbehoud van volgende opmerkingen:

Voorafgaande opmerking:

De Hoge Raad wijst erop dat het belangrijk is dat het onderscheid tussen werkkledij en beschermingskledij duidelijk is. Werkkledij is kledij die gedragen dient te worden bij bevuilende activiteiten. Beschermingskledij is daarentegen een persoonlijk beschermingsmiddel dat gedragen dient te worden om de veiligheid en de gezondheid van de werknemer te beschermen, zoals bv. een bescherming tegen risico's inzake chemische of biologische agentia, en waarop Boek IX, Titel 2 van de codex van toepassing is.

De Hoge Raad vraagt dan ook dat er zeer omzichtig wordt omgegaan met de terminologie die gebruikt wordt in verband met werkkledij. Strikt genomen kan werkkledij niet beschouwd worden als een preventiemaatregel tegen risico's. Met een risicoanalyse worden immers risico's opgespoord, terwijl werkkledij niet bedoeld is om tegen deze risico's te beschermen. Kledij die specifiek gedragen wordt om tegen risico's te beschermen, moet als beschermingskledij worden beschouwd.

De Hoge Raad is echter wel van mening dat bepalingen in verband met werkkledij hun plaats kunnen hebben in de codex over het welzijn op het werk, zij het niet met het doel om meer bescherming tegen risico's te bieden aan de werknemers, maar om hen meer comfort te bieden.

Opmerkingen per artikel:

Betreffende art. IX.3-1, 1° van de codex

Gelet op bovenstaande opmerkingen, vraagt de Hoge Raad dat de noodzaak om een risicoanalyse uit te voeren om te bepalen of werkkledij nodig is, wordt geschrapt uit art. IX.3-1, 1°.

Een risicoanalyse heeft als doel om gevaren voor het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk te identificeren, de risico's voor dit welzijn vast te stellen, te bepalen en te beoordelen. Een risicoanalyse kan volgens de Hoge Raad niet gebruikt worden om de afwezigheid van bepaalde risico's vast te stellen.

De Hoge Raad vraagt dan ook dat deze bepaling op een positieve manier wordt geformuleerd, zodat werkkledij enkel gedragen dient te worden wanneer de activiteit bevuilend is. Hoe wordt bepaald of een activiteit al dan niet bevuilend is, is daarbij niet van belang.

Uiteraard dient er wel een risicoanalyse te gebeuren om na te gaan of deze werkkledij zelf geen verhoogd risico inhoudt voor de werknemer die deze draagt (zie artikel IX.3-2, §1, eerste lid, 2° en tweede lid).

Betreffende art. IX.3-2, §1, eerste lid, 2° van de codex

De Hoge Raad vraagt om art. IX.3-2, §1, eerste lid, 2° van de codex te wijzigen om verwarring tussen werkkledij en beschermingskledij te vermijden (zie hierboven).

Werkkledij moet als doel hebben om bevuilding te vermijden en kan in geen geval dienen om risico's te voorkomen. Deze bepaling dient dan ook te worden aangepast.

Betreffende art. IX.3-3, vierde lid van de codex (art. 2 van het OKB)

De Hoge Raad is van mening dat het mogelijk moet zijn om de nadere regels betreffende de aard van de ter beschikking gestelde werkkledij en betreffende de frequentie voor de hernieuwing ervan vast te stellen in een collectieve arbeidsovereenkomst op ondernemingsniveau, en niet noodzakelijk in een algemeen verbindend verklaarde collectieve arbeidsovereenkomst op sectorniveau.

Door het sluiten van een CAO op ondernemingsniveau toe te staan, kan er rekening worden gehouden met de diversiteit aan ondernemingen binnen sommige sectoren. Het blijft uiteraard mogelijk om een algemeen verbindend verklaarde CAO af te sluiten, bijvoorbeeld om bepaalde minimumvoorwaarden vast te leggen of in sectoren waar alle ondernemingen wel dezelfde noden hebben.

Betreffende artikel IX.3-4, §3, 1° van de codex (art. 3 van het OKB)

De Hoge Raad ondersteunt ook hier de mogelijkheid om, onder bepaalde voorwaarden, een CAO op ondernemingsniveau te sluiten over de reiniging, de herstelling en het onderhoud van de werkkledij door de werknemer en dus niet noodzakelijk via een algemeen verbindend verklaarde collectieve arbeidsovereenkomst op sectorniveau. Dit laat ook in dit geval toe rekening te houden met de diversiteit aan ondernemingen binnen sommige sectoren.

De Hoge Raad stelt voor dat de mogelijke risico's die verbonden zijn aan het mee naar huis nemen van de werkkledij worden onderzocht wanneer wordt bepaald dat de werknemers werkkledij dienen te dragen. In dat verband vraagt de Hoge Raad om na te gaan of bij gebruik van of blootstelling aan bepaalde gevaarlijke stoffen door de werknemer, deze stoffen ook kunnen voorkomen op de werkkledij die de werknemer draagt tijdens dit gebruik of deze blootstelling, en zo ja, of deze een risico kunnen vormen voor de werknemer, andere personen of het milieu wanneer de werkkledij mee naar huis wordt genomen.

De eerste voorwaarde om toe te laten dat de werknemers zelf instaan voor de reiniging, herstelling en het onderhoud van hun werkkledij (artikel IX.3-4, §3, 1°) dient er dan in te bestaan dat de risicoanalyse wordt uitgevoerd, door na te gaan:

- of bij gebruik van of blootstelling aan bepaalde gevaarlijke stoffen door de werknemer, deze stoffen ook kunnen voorkomen op de werkkledij die de werknemer draagt tijdens dit gebruik of deze blootstelling en, indien dat het geval is;
- of dit een risico kan vormen voor de werknemer, andere personen of het milieu wanneer de werkkledij mee naar huis wordt genomen.

De Hoge Raad vraagt dat artikel IX.3-4, §3, 1° in die zin wordt aangevuld.

III. BESLISSING

Overmaken van het advies aan de Minister van Werk.